

DEPARTAMENTUL DE STUDII PARLAMENTARE ȘI POLITICI UE
DIRECȚIA PENTRU UNIUNEA EUROPEANĂ

FIȘĂ DE INFORMARE

SPRIJINIREA REGIUNILOR ESTICE
AFLATE LA GRANIȚA CU RUSIA,
BELARUS ȘI UCRAINA

COM(2026)82

Autor:

Mihaela Banu

Data:

17 aprilie 2026

Publicațiile direcției pot fi accesate prin
următorul link: www.cdep.ro

1. **Data adoptării:** 18.2.2026; **responsabil:** Raffaele Fitto (DG Politică Regională și Urbană – [REGIO](#))
2. **Titlul:** *Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor - Comunicare privind regiunile estice ale UE care se învecinează cu Rusia, Belarus și Ucraina. Regiuni puternice pentru o Europă sigură*
3. **Date de identificare:** [COM\(2026\)82](#)
4. **Tipul documentului:** nelegislativ
5. **Temei juridic:** inițiativa se bazează pe articolele 174-178 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE). Articolul 174 prevede că, pentru a promova dezvoltarea sa armonioasă în ansamblu, Uniunea își dezvoltă și își desfășoară acțiunile care duc la consolidarea coeziunii sale economice, sociale și teritoriale. În special, Uniunea urmărește reducerea disparităților dintre nivelurile de dezvoltare ale diferitelor regiuni și a înapoierii regiunilor cele mai puțin favorizate. Articolele 175-178 prevăd, printre altele, dispoziții privind instrumentele pentru atingerea obiectivelor dispozițiilor articolului 174.
6. **Stadiul actual:** în Parlamentul European comisia competentă pentru raport este Comisia pentru dezvoltare regională ([REGI](#)).
7. **Alte informații:**
 - la 25 martie 2026, REGI a desfășurat un dialog structurat cu responsabilul Comisiei Europene, Raffaele Fitto, cu privire la comunicarea referitoare la regiunile estice, precum și cu privire la [rezultatele](#) evaluării intermediare a politicii de coeziune modernizate. În cadrul acesteia din urmă se arată că regiunile de la frontiera estică au primit stimulente mai puternice, ca recunoaștere a provocărilor socioeconomice și de securitate cu care se confruntă. Aceste regiuni au realocat aproape 5,6 miliarde de euro din fondurile politicii de coeziune pentru investiții în mobilitatea militară, dezvoltarea și fabricarea de tehnologii critice și industria de apărare, ceea ce va spori securitatea în aceste regiuni, susținând în același timp competitivitatea economică și oportunitățile pe termen lung pentru locuitorii lor;
 - Comitetul Economic și Social European va adopta un [aviz](#) în ședința din 17-18 iunie 2026.

Rezumat

Comisia Europeană a publicat la 18 februarie 2026 Comunicarea „Regiuni puternice pentru o Europă sigură”, prin care recunoaște provocările majore cu care se confruntă regiunile estice ale UE aflate la frontiera cu Rusia, Belarus și Ucraina. Aceste regiuni suportă cele mai mari costuri ale războiului: amenințări hibride constante, perturbări economice severe, scăderi ale exporturilor, turismului și investițiilor, depopulare accelerată, inflație ridicată și creștere economică sub media europeană. Deși statele din prima linie alocă cele mai mari procente din PIB pentru apărare și oferă cel mai consistent sprijin Ucrainei, performanța lor economică a fost puternic afectată, motiv pentru care Comisia subliniază necesitatea unui sprijin european suplimentar și personalizat prin politica de coeziune și viitoarele instrumente financiare.

Comunicarea propune o abordare integrată pe patru direcții principale: securitate și apărare (combaterea amenințărilor hibride, dezvoltarea capacităților antidrone, mobilitate militară), prioritizarea investițiilor (mecanismul EastInvest, sprijin pentru IMM-uri, clustere de

inovare), valorificarea avantajelor locale (resurse naturale, energie regenerabilă, bioeconomie, materii prime critice) și îmbunătățirea conectivității (rețele TEN-T, Rail Baltica, legături cu Ucraina și Moldova). Comisia inventariază instrumentele UE deja mobilizate și anunță acțiuni suplimentare pentru consolidarea rezilienței, atragerea investițiilor și întărirea comunităților locale, condiționat de respectarea valorilor europene, inclusiv a statului de drept.

Statele membre interesate, în special România, Letonia, Lituania și Polonia, salută inițiativa, dar cer măsuri mai ambițioase și adaptate. România insistă asupra rezilienței energetice, consolidării infrastructurii coridoarelor Mării Negre și Dunării, retenției forței de muncă și dimensiunii culturale. Letonia și Lituania accentuează infrastructura de apărare cu dublă utilizare, locuințele accesibile și combaterea depopulării, iar Polonia subliniază problemele de transport feroviar și necesitatea modernizării infrastructurii de frontieră. Toate statele solicită alocări financiare dedicate și flexibilitate sporită în cadrul CFM 2028-2034.

Cuvinte-cheie: investiții; cooperare regională; zonă de frontieră; securitate europeană; dezvoltare economică regională; coeziune economică și socială; frontiera externă a UE; politica de securitate și apărare comună; mobilitate militară; război hibrid

CUPRINS

1. Context.....	4
2. Prezentarea comunicării	4
3. Poziții ale unor state membre interesate	10
<i>România</i>	<i>10</i>
<i>Letonia.....</i>	<i>12</i>
<i>Lituania</i>	<i>13</i>
<i>Polonia</i>	<i>14</i>

1. Context

La preluarea [mandatului](#), vicepreședintele Comisiei Europene, Raffaele Fitto, a arătat că unul din obiectivele sale este acela de a aborda provocările specifice ale regiunilor aflate la frontiera estică a Uniunii, acestea fiind cele mai afectate de agresiunea Rusiei împotriva Ucrainei.

În noiembrie 2024, statele baltice și Polonia au semnat o [declarație comună](#) care subliniază dificultățile majore cu care se confruntă țările din prima linie și anume: deteriorarea sănătății psihologice a populației, riscuri ambientale crescute, amenințări hibride (inclusiv instrumentalizarea migrației), atacuri cibernetice și de dezinformare, perturbări GPS, daune la infrastructura energetică și de comunicații, restricționarea dezvoltării energiei eoliene din cauza radarelor militare, precum și întreruperea programelor de cooperare transfrontalieră. În același timp, aceste state alocă cele mai mari procente din PIB pentru cheltuieli de apărare din UE, investesc masiv în fortificarea frontierei și oferă cel mai consistent sprijin Ucrainei raportat la PIB. Totuși, performanța economică a suferit: creșterea PIB-ului a fost sub media UE în 2023, exporturile au scăzut mult mai accentuat, fluxurile de turism și transport de mărfuri s-au redus, iar statele baltice au fost retrogradate în ratingurile de credit suveran din cauza tensiunilor geopolitice.

De asemenea, semnatarii declarației au arătat că aceste provocări multiple amenință coeziunea internă a UE și perspectivele de dezvoltare socială și economică, în special în regiunile cu potențial economic mai redus, care se află, în majoritatea cazurilor, la frontiera estică externă a Uniunii. De aceea, este esențial să se asigure un sprijin adecvat, inclusiv financiar, pentru aceste regiuni, pentru a menține competitivitatea, convergența și securitatea generală a UE. Pentru că politica de coeziune constituie unul dintre pilonii fundamentali ai UE, promovând solidaritatea și dezvoltarea fiecărei regiuni, statele implicate au solicitat ca în următorul cadru financiar multianual să se prevadă stimulente suplimentare și suficiente, care să răspundă nevoilor de convergență economică și socială, reziliență și securitate ale țărilor și regiunilor care se învecinează cu Rusia și Belarus, precum și soluții personalizate pentru susținerea sectoarelor cele mai afectate.

În iunie 2025, a avut loc la Białowieża (Polonia) [Conferința](#) la nivel înalt privind regiunile de la frontiera estică a UE, în cadrul căreia s-a evidențiat faptul că acestea se confruntă cu o serie de dificultăți tot mai mari, cum ar fi: inflația ridicată, o reducere bruscă a investițiilor, a fluxurilor comerciale și a activităților economice (inclusiv turismul), depopularea, aflusul de refugiați și preocupările tot mai mari legate de securitate.

După începerea războiului, Comisia Europeană a suspendat imediat programele de cooperare transfrontalieră cu Rusia și Belarus și a realocat 150 de milioane de euro din Fondul european de dezvoltare regională către programe de cooperare internă. Aceste programe au fost, de asemenea, ajustate pentru a extinde oportunitățile de cooperare pentru toate regiunile UE care se învecinează cu Rusia și Belarus. Alte 150 de milioane de euro din Instrumentul de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională – „Europa globală” au fost redirecționate pentru a consolida programele transfrontaliere de-a lungul frontierelor cu Ucraina și Moldova.

În plus, la 15 iulie 2025, colegiitorii UE au convenit asupra unor modificări legislative pentru evaluarea la jumătatea perioadei a politicii de coeziune. Introducerea unor prefinanțări suplimentare și a unor rate de cofinanțare mai mari pentru noile priorități - apărare și securitate, tranziția energetică, competitivitate, reziliența apei și locuințe - oferă stimulente mai puternice statelor membre pentru a obține rezultate tangibile în regiunile cele mai afectate de război.

2. Prezentarea comunicării

La 18 februarie 2026, Comisia Europeană a dat publicității *Comunicarea privind regiunile estice ale UE aflate la granița cu Rusia, Belarus și Ucraina. Regiuni puternice pentru o Europă sigură*, un document care detaliază strategiile menite a sprijini nevoile specifice ale acestor regiuni și a coordona eforturile de la diferite niveluri, punând accent atât asupra provocărilor,

cât și asupra resurselor regionale.¹

Încă de la început, textul Comisiei pune securitatea întregii Uniuni pe seama rezistenței și stabilității regiunilor estice, acestea confruntându-se pe parcursul celor patru ani de război cu numeroase provocări, inclusiv amenințări hibride, instrumentalizarea migrației, încălcări ale spațiului aerian de către drone și avioane de vânătoare, interferențe de radiofrecvență, în special bruiajul sistemelor globale de navigație prin satelit, atacuri cibernetice, sabotajul traficului aerian și al infrastructurii terestre și submarine, manipularea și interferența informațiilor străine și o retorică ostilă. În plus, războiul a adâncit declinul demografic din unele zone, accelerând plecarea tinerilor educați și calificați și generând deficit de forță de muncă și închiderea sau reducerea serviciilor esențiale.

Comisia Europeană arată că **cele mai afectate regiuni sunt cele de la granița externă cu Rusia și Belarus**, ale căror activități comerciale transfrontaliere au fost paralizate, afectând grav comunitățile locale și statele membre în cauză, în sens larg. În același timp, regiunile aflate la granița cu Ucraina sunt nevoite să facă față unui aflus de persoane strămutate, dar și altor provocări cum ar fi perturbarea comerțului, deteriorarea serviciilor de sănătate ori o presiune mai mare asupra rețelelor de transport regionale. Drept urmare, aceste state membre au înregistrat o creștere mai lentă a PIB-ului și o inflație mai mare cu cel puțin 3,7 % față de media UE, iar situația lor este înrăutățită și de costurile mai mari ale împrumuturilor, de reducerea investițiilor și a cheltuielilor de consum, de creșterea cheltuielilor pentru apărare, precum și de creșterile bruște ale prețurilor energiei din cauza dependenței de gazele și petrolul rusesc.

În pofida tuturor acestor dificultăți, Comisia Europeană întrevide o serie de puncte forte ale acestor regiuni, care derivă din industrii, agricultură, silvicultură, resurse naturale unice, toate având însemnătate pentru securitatea și prosperitatea Uniunii. Pentru aceasta, Uniunea propune să vină în sprijinul acestora cu o gamă cuprinzătoare de acțiuni la toate nivelurile, cu condiția ca statele membre în cauză să nu se abată de la valorile UE, mai cu seamă statul de drept.

Într-o primă etapă, comunicarea inventariază întregul ansamblu de instrumente prin care Uniunea a oferit și oferă deja regiunilor aflate la frontiera estică asistență politică, tehnică și financiară, cum ar fi:

- utilizarea rezervei agricole în beneficiul unor regiuni;
- revizuirea intermediară a politicii de coeziune pentru adaptarea investițiilor UE la noile provocări;
- alocarea a 19,3 miliarde de euro prin Fondul pentru o tranziție justă regiunilor cele mai afectate de tranziția ecologică;
- suspendarea programelor *Interreg*² cu Rusia și Belarus și redirecționarea sumelor către programele transfrontaliere ale regiunilor cu care acestea se învecinează;
- utilizarea *Mecanismului de redresare și reziliență* pentru consolidarea capacităților de apărare;
- alocarea a 170 de milioane de euro prin *Instrumentul de gestionare a frontierelor și de politică în domeniul vizelor* pentru modernizarea sistemelor de supraveghere, a telecomunicațiilor și a capacităților de combatere a dronelor;
- utilizarea finanțărilor din programul *Orizont Europa* pentru consolidarea ecosistemelor regionale de inovare;
- mobilizarea a 9,1 miliarde de euro prin *Mecanismul pentru interconectarea Europei* pentru a sprijini regiunile de frontieră estică prin investiții strategice în conectivitate și securitate;
- utilizarea programului *EU4Health* pentru a sprijini reziliența regiunilor de la frontiera estică;

¹ Sunt avute în vedere regiunile de graniță din Finlanda, Estonia, Letonia, Lituania, Polonia, Slovacia, Ungaria, România și Bulgaria.

² *Interreg* este un obiectiv specific al politicii de coeziune dedicat cooperării transfrontaliere, transnaționale, interregionale și cu regiunile ultraperiferice (așa-numita cooperare teritorială europeană)

- aplicarea *Mecanismului de protecție civilă al UE* pentru a completa eforturile statelor membre pe parcursul întregului ciclu de gestionare a riscurilor de dezastru, în cazul unor crize naturale și provocate de om.

În pofida tuturor acestor măsuri, Comisia Europeană a stabilit că sunt necesare acțiuni suplimentare și continue pentru asigurarea stabilității și prosperității regiunilor aflate la granița estică a Uniunii. **Domeniile prioritare de acțiune** ar fi: securitatea și apărarea; prioritizarea investițiilor; valorificarea avantajelor locale; îmbunătățirea conectivității și consolidarea comunităților locale.

Securitate și apărare

Intensificarea acțiunilor în acest domeniu este justificată pe baza numărului tot mai mare de amenințări hibride pe teritoriul Uniunii, cu impact asupra infrastructurilor critice. Unele inițiative au fost deja propuse, cum ar fi [Supravegherea](#)

[flancului estic și Inițiativa europeană de apărare împotriva dronelor](#), al căror obiectiv este integrarea apărării aeriene, a sistemelor antidrone, a măsurilor de securitate terestre și maritime și a conștientizării situațiilor pentru a construi o capacitate europeană cuprinzătoare de apărare a frontierelor, combinând instrumente civile și militare, în strânsă cooperare cu NATO. De asemenea, [Planul de acțiune privind securitatea dronelor și a sistemelor antidrone](#)³ propune soluții practice pentru îmbunătățirea prevenirii incidentelor, detectarea dronelor, răspunsul la activitățile răuvoitoare cu drone și consolidarea pregătirii Europei pentru apărare împotriva amenințărilor cu drone. În plus, 150 de miliarde de euro, sub formă de împrumuturi, au fost puse la dispoziția statelor membre în cadrul instrumentului *Acțiunea pentru securitatea Europei (SAFE)* pentru dezvoltarea industriilor de apărare. La rândul său, [pachetul privind mobilitatea militară](#)⁴ urmărește îmbunătățirea infrastructurii de transport cu dublă utilizare și simplificarea normelor și a procedurilor la frontieră privind transportul echipamentelor militare. Pe lângă toate acestea, Comisia propune **triplarea finanțării pentru migrație, gestionarea frontierelor și securitatea internă în viitorul CFM 2028-2034**.

În afara măsurilor de mai sus, Comisia Europeană se angajează, între altele:

- să dezvolte un plan de acțiune pentru prevenirea și contracararea războiului hibrid rusesc împotriva UE în spațiile terestru, maritim, aerian și digital;
- să sprijine îmbunătățirea mobilității militare în UE, inclusiv în regiunile de frontieră estică, prin sprijinirea dezvoltării infrastructurii cu dublă utilizare;
- să identifice, împreună cu statele membre, prioritățile de investiții specifice coridoarelor de mobilitate militară la frontierele estice;
- să consolideze pregătirea pentru crize în regiunile de frontieră estică pentru a proteja populațiile, economiile, industriile și să asigure reziliența și funcționalitatea infrastructurii critice, de apărare și cu dublă utilizare, inclusiv în sistemele de sănătate;
- să intensifice eforturile, împreună cu statele membre, pentru combaterea importurilor ilicite de tutun și produse conexe din tutun din țări terțe.

În vederea acestor acțiuni, Comisia își propune: să contribuie la dezvoltarea unor clustere (rețele) de reziliență în zonele transfrontaliere, axate pe pregătirea pentru dezastru și gestionarea crizelor; să desfășoare capacități de răspuns prin intermediul mecanismului de protecție civilă al Uniunii, în regiunile de frontieră estică cele mai afectate; să faciliteze dezvoltarea a unor centre strategice pentru servicii spațiale regionale îmbunătățite; să consolideze conectivitatea securizată și să accelereze serviciul guvernamental de observare a Pământului pentru a asigura geo-inteligență spațială, inclusiv capacități europene dedicate și partajarea capacităților naționale; să sprijine înființarea Centrului de Securitate al UE pentru Marea Neagră⁵, vizând consolidarea securității și rezilienței regiunii pe termen scurt și lung.

³ Aflat în [examinare](#) la Camera Deputaților.

⁴ Examinat de Camera Deputaților prin [Hotărârea nr. 10 din 25 martie 2026](#).

⁵ A se vedea poziția MAE privind asigurarea securității la Marea Neagră: <https://www.mae.ro/node/68143>

Prioritizarea investițiilor

Comisia Europeană recunoaște că regiunile aflate la frontierele estice ale Uniunii, în afară de faptul că se confruntă cu dificultăți în materie de dezvoltare economică, sunt nevoite în plus să direcționeze tot mai multe resurse

către securitate și apărare. În acest timp, operatorii economici percep aceste regiuni ca fiind cu risc ridicat, ceea ce face ca împrumuturile și investițiile să fie mai costisitoare. Pe de altă parte, Comisia întrevede potențialul de creștere al regiunilor de la frontiera estică, în măsura în care acestea pot găzdui infrastructură logistică și de apărare critică, valorificând în același timp resursele naturale și forța de muncă calificată.

Comisia arată că în creșterea economică a acestor regiuni un rol cheie l-ar putea avea industria dronelor, cu aplicații în supravegherea frontierelor, operațiuni de căutare și salvare și monitorizarea mediului. Mai mult, dezvoltarea tehnologiilor antidrone ar putea oferi o nouă oportunitate pentru inovare și antreprenariat.

În acest context, Comisia Europeană se angajează să acorde prioritate investițiilor în regiunile de la frontiera estică prin:

- înființarea mecanismului [EastInvest](#), o platformă de finanțare specifică, menită a răspunde nevoilor de investiții identificate în strategiile de dezvoltare ale acestor regiuni, prin acordarea de împrumuturi de către instituțiile participante, între care Grupul BEI, Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BERD), Banca Nordică de Investiții (NIB) și Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei (CEB);
 - o posibilă revizuire a normelor privind ajutoarele de stat, pentru a permite statelor membre aflate la frontiera estică să abordeze provocările specifice regiunilor în cauză;
 - revizuirea modului în care regiunile frontaliere estice pot beneficia cel mai bine de oportunitățile oferite de viitorul Fond european pentru competitivitate;
 - oferirea de sprijin consultativ specific entităților publice și private din regiunile frontaliere estice, pentru a facilita accesul la finanțare și pentru a sprijini dezvoltarea unei rezerve de proiecte de investiții;
 - colaborarea cu statele membre în cadrul actualului CFM pentru a institui forme simplificate de rambursare, pentru a facilita accesul la finanțare al microîntreprinderilor și al întreprinderilor mici din regiunile frontaliere estice;
 - promovarea creării de clustere în regiunile frontaliere estice, pentru a încuraja ecosistemele locale de inovare, colaborarea între întreprinderile mici și mijlocii și accesul la oportunitățile de finanțare ale UE;
 - intensificarea cooperării cu Grupul Băncii Mondiale în cadrul [Inițiativei privind regiunile aflate în proces de recuperare a decalajelor în statele baltice](#) pentru a oferi municipalităților expertiză și pentru a contribui la dezvoltarea de proiecte pentru păstrarea și extinderea întreprinderilor, dezvoltarea capitalului uman, precum și consolidarea capacităților.
- În afara acestor inițiative, **statele membre sunt invitate, între altele, să se asigure că dificultățile regiunilor frontaliere estice sunt luate în considerare în programarea viitoarelor planuri de parteneriat național și regional, prevăzute de CFM 2028-2034 și să sporească stimulentele pentru activitatea economică în aceste regiuni, cum ar fi măsurile fiscale specifice și subvențiile conforme cu ajutoarele de stat pentru întreprinderile deja stabilite sau să stimuleze noi investiții în regiunile frontaliere estice.**

Valorificarea avantajelor locale

Comisia Europeană relevă bogăția de resurse naturale, încă neexploatate, ale acestor regiuni aflate la frontiera estică a Uniunii, resurse care pot contribui la crearea de biomateriale inovatoare, la reducerea emisiilor, la stimularea inovării, la generarea de locuri de muncă verzi și revitalizarea zonelor rurale. Țări precum Finlanda, Estonia, Polonia sau Slovacia joacă roluri importante în aprovizionarea UE cu materii prime esențiale. **România** se remarcă prin zăcămintele promițătoare de magneziu și cupru, contribuind astfel la obiectivele UE privind materiile prime critice și securitatea aprovizionării. Pe lângă potențialul minier, regiunile frontaliere estice,

inclusiv cele din România, trebuie să mențină și să revitalizeze producția agricolă, piscicolă și de acvacultură prin reînnoirea generațiilor de fermieri și prin sprijin financiar mai consistent. De asemenea, Comisia Europeană atrage atenția asupra necesității deblocării potențialului de energie din surse regenerabile al acestor regiuni, cu rol în asigurarea securității energetice a întregii Uniuni. În acest cadru, Comisia Europeană se angajează să sprijine, între altele:

- accelerarea integrării sistemelor de energie electrică ale statelor baltice în rețelele europene, inclusiv prin consolidarea rezilienței infrastructurii și a rețelelor offshore, precum și a infrastructurii transfrontaliere pentru hidrogen;
- punerea în aplicare a proiectelor prioritare de infrastructură transfrontalieră în regiune;
- proiectele de interes comun și a proiectele de interes reciproc cu țări terțe, inclusiv prin intermediul Mecanismului pentru interconectarea Europei;
- inițiativele industriei circulare din regiunile frontaliere estice, pe baza [Strategiei în domeniul bioeconomiei](#);
- producția de biogaz și biometan, în conformitate cu obiectivele *REPowerEU* și cu piața-lider pentru îngrășăminte de origine biologică prezentată în Strategia în domeniul bioeconomiei;
- proiectele strategice în temeiul Regulamentului privind materiile prime critice, pe baza Planului de acțiune *RESourceEU* și a potențialului de aprovizionare al regiunii cu materii prime critice;
- activitățile specifice regiunilor frontaliere estice în cadrul [Pactului rural](#);
- participarea tinerilor la agricultură în regiunile frontaliere estice prin intermediul [Strategiei UE pentru reînnoirea generațiilor în agricultură](#).

În paralel, **statele membre sunt chemate să consolideze în continuare securitatea energetică; să pună în aplicare proiecte privind energia din surse regenerabile și să modernizeze încălzirea centralizată în regiunile frontaliere estice, precum și să faciliteze investițiile în vederea reducerii sărăciei energetice în beneficiul gospodăriilor și al microîntreprinderilor vulnerabile.**

Îmbunătățirea conectivității

Războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei a dus la închiderea spațiilor aeriene și eliminarea Rusiei și Belarus de pe hărțile rețelei transeuropene de transport (TEN-T) a UE, retrogradând conexiunile transfrontaliere.

Ca urmare a sancțiunilor și a închiderii frontierelor, Uniunea Europeană a priorizat consolidarea coridoarelor TEN-T, integrarea deplină a regiunilor frontaliere estice în piața internă și în spațiul de securitate european, prin noi alinieri ale coridoarelor, dezvoltarea infrastructurii cu ecartament standard în statele baltice și Finlanda, precum și îmbunătățirea conectivității transfrontaliere cu Ucraina și Moldova. Aceste măsuri reprezintă investiții strategice în coeziune, reziliență economică și securitate, în paralel cu întărirea rezilienței regiunilor Dunării/Mării Negre și Mării Egee pe flancul estic, fiind esențială și asigurarea unui acces adecvat la transport public și servicii la cerere în zonele frontaliere, pentru a facilita accesul populației la locuri de muncă și servicii publice.

În acest cadru, Comisia se angajează:

- să stimuleze cooperarea în ceea ce privește rețelele de infrastructură, inclusiv extinderile către Ucraina și Moldova, și să sprijine dezvoltarea coridorului Rail Baltic/TEN-T și mobilitatea militară nord-sud;
- să faciliteze integrarea sistemelor feroviare din regiunile frontaliere estice în cadrele de cooperare TEN-T și ale Mecanismului pentru interconectarea Europei, atât cu restul UE, cât și cu Ucraina și Moldova, pentru a îmbunătăți mobilitatea și securitatea militară și pentru a crea oportunități economice suplimentare;
- să ofere finanțare pentru conectivitatea 5G în cadrul UE, precum și între UE și țările terțe, cu accent pe rețelele magistrale;

- să faciliteze asistența tehnică acordată autorităților publice, pentru implementarea rețelelor de fibră optică și 5G, precum și întreprinderilor, pentru adoptarea tehnologiilor digitale;
- să sprijine statele membre de la granița cu Ucraina, Rusia și Belarus să își pregătească viitoarele capitole *Interreg* pentru perioada 2028-2034, ținând seama și de cooperarea nord-sud.

Statele membre sunt invitate, între altele, să modernizeze infrastructura acordând prioritate conexiunilor rutiere și feroviare cu principalele centre urbane; să faciliteze punerea în aplicare a proiectelor transfrontaliere critice aflate în curs; să pună în aplicare la timp planul de acțiune privind cooperarea consolidată în cadrul coridorului Marea Baltică–Marea Neagră–Marea Egee; să țină seama de regiunile transfrontaliere estice în foile de parcurs naționale privind deceniul digital și să utilizeze pe deplin [Regulamentul BRIDGEforEU](#), pentru a contribui la soluționarea obstacolelor transfrontaliere dintre regiunile de pe flancul estic.

Consolidarea comunităților locale

Populațiile din regiunile de la frontiera estică a UE au dat dovadă de reziliență și adaptabilitate în fața dificultăților, însă rezistența lor depinde în continuare de coeziunea comunitară și de

capacitatea de a absorbi șocuri. Depopularea accelerată, îmbătrânirea populației și densitatea scăzută creează obstacole majore, agravate de stagnarea pieței locuințelor și de valorile reduse ale proprietăților, care limitează accesul la credite ipotecare și alimentează un ciclu vicios de emigrare și scădere a atractivității regiunilor. Pentru a contracara aceste tendințe, Comisia pune accent pe consolidarea guvernantei la toate nivelurile, pe întărirea capacității autorităților regionale și locale, precum și a societății civile, dar și pe promovarea statului de drept. Furnizarea serviciilor esențiale și sociale rămâne critică, iar limitările financiare ale administrațiilor locale duc la deficite cronice de personal în educație, sănătate și îngrijire, accentuate de îmbătrânirea forței de muncă, ceea ce impune investiții ținute în infrastructuri sociale, de sănătate, îngrijire a copiilor și accesibile pe termen lung.

În acest context, Comisia se angajează:

- să sprijine crearea unei comunități de practicieni în regiunea frontierei estice, pentru a face schimb de bune practici și de soluții de pregătire între municipalități;
- să identifice căi de facilitare a accesului municipalităților la echipamente critice, inclusiv prin achiziții publice comune;
- să promoveze inițiativele de dezvoltare locală care sunt de competența comunității;
- să stimuleze financiar ONG-urile locale pentru susținerea alfabetizării digitale și mediatice și pentru a sprijini inițiativele artistice și meșteșugărești;
- să elaboreze un proiect de învățare reciprocă pentru a consolida implicarea civică a elevilor;
- să sprijine eforturile de combatere a acțiunilor străine de manipulare a informațiilor și a ingerințelor străine;
- să sprijine mass-media locală și organizațiile de verificare a veridicității informațiilor.

În acest plan al consolidării comunităților locale, **un rol esențial revine statelor membre, motiv pentru care acestea sunt chemate:**

- să crească accesul la programele destinate educației, formării profesionale, recalificării și perfecționării;
- să creeze legături mai puternice între educație și ocuparea forței de muncă prin intermediul centrelor de excelență profesională Erasmus+, al Alianței europene pentru ucenicii, al perfecționării cadrelor didactice din domeniul educației și formării profesionale și al cercetării/inovării;
- să acorde prioritate păstrării tinerilor în regiunile frontaliere estice, inclusiv prin oferirea de împrumuturi cu dobândă redusă pentru achiziționarea primei locuințe;

- să încurajeze cooperarea dintre municipalități, inclusiv prin punerea în comun a resurselor disponibile și prin asigurarea unor servicii esențiale pentru comunitățile lor;
- să consolideze participarea civică, educația, voluntariatul, alfabetizarea mediatică și financiară, pregătirea și inițiativele de la nivel local;
- să promoveze integrarea socioeconomică a resortisanților țărilor terțe și a minorităților în regiunile frontaliere estice, prin utilizarea deplină a oportunităților de finanțare din partea UE.

3. Poziții ale unor state membre interesate

România

Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene (MIPE)

Poziția MIPE a fost exprimată, la 18 septembrie 2025, în cadrul [procesului de consultare](#) lansat de Comisia Europeană cu privire la pactul menit a sprijini regiunile aflate în vecinătatea Rusiei, Belarus și Ucrainei. Cu acest prilej, MIPE a salutat inițiativa, recunoscând importanța sa strategică pentru consolidarea rezilienței economice, sociale și de securitate a UE de-a lungul frontierei sale estice. În același timp, MIPE a apreciat în mod deosebit atenția acordată dimensiunii transfrontaliere cu rol în securitatea întregii Uniuni, integrarea priorităților economice, sociale și de securitate într-un cadru unic, precum și valorificarea instrumentelor UE existente, cum ar fi politica de coeziune, Mecanismul pentru interconectarea Europei, *Interreg* (așa-numita cooperare teritorială europeană), Instrumentul de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională – „Europa globală” și CFM 2028-2034.

Pe de altă parte, MIPE a arătat că inițiativa Comisiei nu se concentrează suficient pe abordarea blocajelor de infrastructură de pe coridoarele Mării Negre și Dunării, care sunt esențiale pentru comerț și logistică, și acordă doar o atenție limitată rezilienței energetice dincolo de obiectivele generale de tranziție, în ciuda potențialului existent în domeniul gazelor, al energiei regenerabile și al energiei nucleare pentru securitatea regională. De asemenea, s-a apreciat că propunerea Comisiei subestimează dezvoltarea competențelor și retenția forței de muncă și că aceasta ar trebui să se concentreze asupra următoarelor patru priorități emblematic:

(i) asigurarea rezilienței infrastructurilor și a securității energetice, ceea ce ar implica: finanțare UE pentru modernizarea porturilor, modernizarea legăturilor feroviare, rutiere și de telecomunicații către Moldova și Ucraina, precum și consolidarea coridoarelor rețelei transeuropene de transport (TEN-T) pentru a facilita comerțul, ajutorul umanitar și fluxurile de energie; investiții în interconexiuni de energie electrică și gaze cu Ucraina și Moldova, pentru stabilitatea rețelei regionale și integrarea energiei regenerabile; finanțare pentru parcuri eoliene offshore în Marea Neagră, proiecte pilot de producție de energie regenerabilă, reactoare nucleare modulare mici pentru a spori independența energetică și obiectivele climatice;

(ii) transformarea economică transfrontalieră, ceea ce ar implica: crearea de mecanisme de reducere a riscurilor susținute și garanții pentru investitorii în producție, logistică și prelucrarea agroalimentară în regiunile estice; inițiative comune pentru ecosisteme de inovare, încurajând *start-up*-urile în domeniul IT, industriilor verzi și tehnologiilor cu dublă utilizare; inițiative transfrontaliere care combină investițiile în infrastructură cu promovarea patrimoniului cultural și natural;

(iii) pregătirea pentru situații de criză, ceea ce ar presupune: crearea de centre finanțate de UE pentru ajutor umanitar, răspuns în caz de dezastre și evacuare medicală; instituirea de sisteme transfrontaliere de avertizare timpurie și securitate cibernetică, pentru coordonare rapidă în timpul crizelor; asigurarea sprijinului UE împotriva amenințărilor hibride exercitate asupra rețelelor energetice, coridoarelor de transport, rețelelor digitale;

(iv) asigurarea capitalului uman și a coeziunii sociale, prin: instituirea de centre regionale de formare privind tehnologiile verzi, competențele digitale și industriile legate de apărare, inclusiv sprijin pentru mobilitatea forței de muncă; crearea de programe pilot pentru locuințe accesibile, telemedicină, centre educaționale pentru combaterea depopulării,

combinate cu servicii de sănătate mintală pentru refugiați și comunitățile locale afectate de conflicte; promovarea antreprenoriatului, restaurarea patrimoniului cultural și dezvoltarea ecoturismului.

MIPE recomandă în continuare: flexibilități pentru regiunile de frontieră în cadrul politicii de coeziune; pachete financiare dedicate pentru regiunile de frontieră în cadrul CFM 2028-2034; acces simplificat la mecanisme de reducere a riscurilor pentru IMM-uri și municipalități și sinergie cu programele UE existente (de exemplu, Orizont Europa, *InvestEU*).

Ministerul Culturii

[Ministerul Culturii](#) susține integrarea dimensiunii culturale și sociale în instrumentele de reziliență teritorială pentru regiunile de frontieră estică, având în vedere proximitatea conflictului din Ucraina. Acesta a recomandat Comisiei Europene ca inițiativa pentru regiunile de frontieră estică să includă finanțare dedicată pentru reziliența culturală, păstrarea coeziunii sociale și consolidarea cooperării transfrontaliere tradiționale a României (cu Ucraina și R. Moldova), în deplină complementaritate cu instrumentele UE existente.

De asemenea, având în vedere contextul geopolitic și de securitate Ministerul Culturii a recomandat ca planificarea culturală să fie corelată cu măsurile de reziliență și cu strategiile teritoriale de specializare și diversificare economică. Astfel, reziliența culturală și identitară trebuie să facă parte din inițiativa Comisiei, ca una din dimensiunile democrației și păcii, susținută semnificativ prin finanțare UE. Drept urmare, Ministerul Culturii a propus **cinci direcții prioritare**, cu intervenții concrete și mecanisme de finanțare flexibile: **1. mediere culturală și lingvistică:** pentru a elimina barierele lingvistice și a facilita integrarea culturală, o prioritate ar fi extinderea finanțării pentru mediatorii culturali în centrele urbane mari și județele de frontieră (București, Constanța, Galați, Suceava, Maramureș); **2. integrare socioculturală:** pentru reducerea excluziunii sociale prin programe educaționale, recreative și culturale dedicate refugiaților și comunităților din regiunile de frontieră estică, o prioritate ar fi dezvoltarea de spații culturale incluzive (centre comunitare, ateliere comune, spectacole comune și cu alți parteneri ai UE); **3. patrimoniu și cooperare culturală transfrontalieră:** se impune continuarea și maximizarea planificării și implementării proiectelor culturale în parteneriat, în ciuda riscurilor geopolitice. Ca măsură suplimentară, Ministerul Culturii a propus ca pregătirea pentru situații de urgență să includă și patrimoniul; **4. sprijin financiar și continuitatea proiectelor finanțate de UE:** Ministerul Culturii a subliniat nevoia unor mecanisme de finanțare stabile (micro-granturi, costuri unitare, scheme flexibile) pentru ca organizațiile culturale locale să susțină cooperarea regională. În acest sens, o prioritate ar fi asigurarea sustenabilității financiare și a continuității activităților culturale pentru comunitățile învecinate și gazdă; **5. accesul la servicii culturale și justiție simbolic-culturală:** pentru ca regiunile de la granița de est să aibă acces la propriile expresii culturale (teatru, artă, muzică) pentru a păstra identitatea și sentimentul de apartenență, o prioritate ar fi crearea de spații incluzive pentru dialog intercultural.

Consiliul Județean Botoșani

O poziție a fost [exprimată](#) și de Consiliul Județean Botoșani care a arătat că susține inițiativa Comisiei Europene menită să sprijine regiunile de la frontiera estică și că acest cadru ar trebui să includă investiții directe în proiecte strategice care pot transforma zona de frontieră a județului într-un spațiu rezilient, sigur și competitiv. **Prioritățile propuse pentru județul Botoșani vizează:** (i) **infrastructura și conectivitatea zonei de frontieră:** modernizarea și operaționalizarea punctului de trecere a frontierei Racovăț deschiderea unui nou punct de trecere în Darabani-Teioasa pentru creșterea capacității de tranzit cu Ucraina; construirea unui drum expres european Suceava-Vârfu Câmpului-Dorohoi-Darabani-Rădăuți-Prut și conversia drumului județean Racovăț-Dorohoi în drum național, pentru a asigura conexiuni rapide la autostrăzile A7 și A8 și integrarea județului în rețelele TEN-T; modernizarea infrastructurii rutiere către Republica Moldova și Ucraina pentru facilitarea schimburilor economice și reducerea izolării; (ii) **dezvoltarea economică și logistică:** crearea de parcuri industriale

transfrontaliere pentru atragerea investițiilor și diversificarea economiei locale; înființarea unui terminal terestru care să funcționeze ca hub logistic pentru transportul de mărfuri între nordul județului și granița cu Ucraina; sprijinirea proiectelor comune cu Ucraina și Republica Moldova în domeniul transporturilor, energiei și digitalizării; (iii) **reziliența și atractivitatea regională**: sprijinirea IMM-urilor și a investițiilor private prin mecanisme europene de reducere a riscurilor și facilitarea accesului la finanțare; realizarea de investiții în infrastructura educațională, de sănătate și digitală pentru a stopa depopularea prin migrație și a crește atractivitatea zonei pentru tineri și investitori. Consiliul Județean Botoșani consideră că aceste măsuri axate pe infrastructură, logistică și dezvoltare economică sunt esențiale pentru a face din zona de frontieră un teritoriu competitiv și sigur, cu o contribuție directă la coeziunea și securitatea Uniunii Europene.

Consiliul Județean Iași

Consiliul Județean Iași a cerut Comisiei Europene să includă în inițiativă și frontiera cu Republica Moldova, având în vedere că regiunea de nord-est a României este una dintre regiunile cele mai puțin dezvoltate din UE, iar lucrurile s-au înrăutățit de la începutul războiului de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei. Lipsa unei infrastructuri adecvate face ca regiunea să fie neatractivă pentru investitori; după criza COVID și în contextul războiului, multe afaceri s-au închis. Acest lucru a dus la creșterea migrației, la declinul demografic și la mutarea resurselor umane calificate în orașe sau în alte regiuni. Presiunea socială a crescut, odată cu afluxul de refugiați și cu costuri mai mari pentru serviciile publice. CJ Iași a subliniat impactul devastator pe care agresiunea rusă l-a avut asupra economiilor regionale, necesitând eforturi mari de adaptare și reformă. PIB-ul din România a fost afectat de război, rata inflației bunurilor energetice crescând cu 8% la sfârșitul anului 2022, având astfel cel mai mare impact la nivel regional. Războiul din Ucraina a generat o serie de provocări economice, ducând la creșterea costurilor de producție și la scăderea puterii de cumpărare a populației, afectând competitivitatea afacerilor și contractând cheltuielile de consum. Cu ajutorul inițiativei pentru regiunile de frontieră estică, județul Iași poate deveni un centru strategic regional prin: îmbunătățirea conectivității și a infrastructurii rutiere și feroviare, pentru lanțuri de aprovizionare mai rapide; dezvoltarea infrastructurii digitale și energetice; implementarea unor proiecte comune cu Ucraina și Republica Moldova în domeniile sănătății, educației, protecției mediului și energiei regenerabile; diversificarea economiilor locale; inițiative de consolidare a securității și a pregătirii pentru situații de urgență; coordonarea situațiilor de urgență în cazul dezastrelor naturale sau provocate de om, cum ar fi deversările de substanțe chimice. Aceste acțiuni pot consolida securitatea și reziliența, pot reduce riscurile investițiilor, pot restabili încrederea în mediul de afaceri, pot reinventa regiunile pentru a atrage turismul și pot sprijini sănătatea mintală și sentimentul general de siguranță și bunăstare în rândul populației locale. Prin transformarea vulnerabilităților în oportunități, se poate asigura o dezvoltare durabilă în beneficiul comunităților locale, consolidând UE în ansamblu.

Letonia

Ministerul Digitalizării și Dezvoltării Regionale

În cadrul aceluiași proces de [consultare](#), Letonia a arătat că securitatea europeană, care este una dintre cele mai importante probleme la nivel european, poate fi protejată atunci când există o frontieră puternică. Securitatea frontierei de est trebuie consolidată, păstrând în același timp dreptul oamenilor de a locui acolo unde locuiesc astăzi. Acest lucru necesită, de asemenea, consolidarea dimensiunii economice și a dezvoltării umane prin asigurarea, printre altele, a sprijinului pentru antreprenoriat, accesul la servicii și adaptarea infrastructurii, care poate avea dublă utilizare. O astfel de abordare ar putea avea, de asemenea, un impact dublu asupra securității, economiei și resurselor umane, deoarece o zonă de frontieră locuită este mai sigură, iar măsurile luate vor îmbunătăți calitatea vieții și atractivitatea zonei pentru cetățeni și antreprenori, asigurând disponibilitatea serviciilor necesare și posibilitatea de a aborda problemele locale pe teren, păstrând astfel dreptul oamenilor de a locui acolo unde locuiesc astăzi. În același timp, abordarea cu dublă utilizare oferă flexibilitate în planificarea

investițiilor, asigurând reziliența teritoriilor din diferite perspective (inclusiv infrastructura critică, schimbările climatice, reziliența societală, securitatea etc.) și răspunzând operațional la nevoi și crize neprevăzute.

În consecință, Letonia consideră că este necesar să se continue anumite direcții de investiții incluse în Planul de acțiune pentru creșterea economică și consolidarea securității la frontiera de est a Letoniei pentru perioada 2025-2027 și anume: consolidarea securității; dezvoltarea economică și dezvoltarea resurselor umane. Totodată, ar fi necesar să se aloce fonduri în avans, ca parte a dezvoltării planului, pe lângă soluțiile identificate, precum și altele noi.

Pe de altă parte, s-a apreciat că dezvoltarea infrastructurii militare în zona frontierei de est este necesară, inclusiv: dezvoltarea de baze/depozite militare; dezvoltarea infrastructurii de contra-mobilitate; sprijinirea capacităților de producție militare și cu dublă utilizare; realizarea de investiții în dezvoltarea infrastructurii naționale de frontieră pentru a consolida capacitatea de răspuns a serviciilor implicate în controlul frontierelor; furnizarea de adăposturi, modernizarea/instalarea de sisteme de alarmă și dezvoltarea de centre de gestionare a dezastrelor. De asemenea, ar fi necesară consolidarea capacității municipalităților în special la granița de est, astfel încât activitatea lor în domeniul protecției civile și al gestionării dezastrelor să fie în concordanță cu amenințările actuale și schimbările situației geopolitice. Un accent a fost pus și asupra consolidării rezilienței societății împotriva dezinformării și asigurării pluralității mass-mediei.

Pentru stimularea economiei, regiunile letone de la granița estică ar necesita măsuri care să promoveze simultan pregătirea pentru crize, inclusiv investiții în infrastructura de transport, pentru a debloca potențialul economic, a îmbunătăți accesibilitatea regională și a reduce perturbările teritoriale. Totodată, sunt necesare măsuri de sprijin direct pentru operatorii economici, inclusiv comercianții de toate dimensiunile, sub formă de granturi, împrumuturi și garanții. Printre altele, este necesar să se ofere sprijin operatorilor economici pentru dezvoltarea de noi produse, inclusiv dezvoltarea de produse cu dublă utilizare, digitalizarea operatorilor economici, să se ofere programe de formare sectoriale și să se dezvolte formarea continuă a adulților pentru a identifica și adapta în continuare nevoile regionale în materie de competențe și pentru a dezvolta o forță de muncă înalt calificată.

De asemenea, Letonia consideră necesară sprijinirea dobândirii de locuințe la prețuri accesibile și de înaltă calitate în zona frontierei de est, realizarea de investiții specifice pentru implementarea și dezvoltarea politicii de tineret, sprijinirea municipalităților pentru implementarea proiectelor care vizează îmbunătățirea situației demografice în materie de resurse umane și securitate, precum și îmbunătățirea accesului la serviciile de sănătate.

Ministerul Agriculturii

La rândul său, [Ministerul Agriculturii](#) din Letonia a arătat că sunt necesare măsuri specifice în țările învecinate cu Rusia și Belarus pentru a reduce creșterea disparităților socioeconomice, în special în zonele rurale, deoarece zonele rurale dinamice, dotate cu infrastructură, locuințe, acces la educație și sănătate și alte servicii, sunt importante pentru populația rurală, precum și pentru dezvoltarea agriculturii și reînnoirea generațiilor în acest sector, precum și pentru competitivitatea fermelor și pentru gestionarea durabilă a terenurilor agricole. Aceasta va consolida reziliența și securitatea comunităților locale, va contribui la dezvoltarea regiunilor de frontieră, participând în același timp la securitatea Letoniei și la stabilitatea frontierelor externe ale UE.⁶

Lituania

Ministerul Apărării

Ministerul Apărării consideră că întărirea apărării frontierei UE cu Rusia și Belarus reprezintă o prioritate majoră atât pentru Uniunea Europeană, cât și pentru statele de prima linie. Lituania, împreună cu Estonia, Letonia și Polonia, dezvoltă o linie unită de apărare prin proiectul *Linia*

⁶ Pentru detalii se vedea: https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/14749-Pact-for-the-eastern-border-regions/F32845107_en

de apărare baltică coordonat cu inițiativa poloneză *Scutul estic*, scopul fiind crearea unei capacități anti-inamice integrate, care să includă măsuri de contra-mobilitate terestră, sisteme de supraveghere modernă, apărare antiaeriană, drone și antidrone. Lituania estimează necesitatea a circa 1,1 miliarde euro până în 2030 doar pentru măsurile de contra-mobilitate terestră, subliniind că apărarea frontierei implică atât forțele armate, cât și instituțiile civile, autoritățile locale și industria națională.

Lituania arată în continuare că incidente recente cu drone provenite din Belarus au demonstrat vulnerabilitatea frontierei la provocări hibride ușor de executat. De aceea, ar fi esențială dezvoltarea rapidă a unor sisteme moderne de supraveghere a spațiului aerian la altitudine joasă și a unor capacități active antidrone, care să completeze dimensiunea aeriană a Liniei de apărare baltice. În paralel, Lituania și celelalte state de frontieră trebuie să-și consolideze reziliența societală împotriva acțiunilor hibride ostile – dezinformare, interferențe cibernetice și manipulare prin inteligență artificială – prin întărirea instituțiilor democratice, a securității cibernetice, a educației publice și a cooperării la nivel european în contracararea amenințărilor hibride. De asemenea, un accent este pus asupra nevoii de investiții semnificative în infrastructură cu dublă utilizare (civilă și militară) în cadrul viitorului CFM 2028–2034, pentru a asigura mobilitatea militară rapidă a aliaților în timp de pace, criză sau război. În plus, Lituania consideră că dezvoltarea industriei de apărare în regiunile estice ale UE care se învecinează cu Rusia și Belarus contribuie la securitatea întregii Uniuni și merită o atenție specială. Totodată, pentru a atrage și menține populația în zona frontierei estice, ar fi necesară sprijinirea construirii de locuințe accesibile și de calitate înaltă, combinând astfel securitatea militară cu reziliența demografică și economică a regiunii.

Polonia

Ministerul Infrastructurii

Pe baza datelor culese de la companiile feroviare poloneze, [Ministerul Infrastructurii](#) a arătat că, în urma atacului militar rus împotriva Ucrainei și a impunerii de sancțiuni Rusiei și Belarusului, a existat o scădere semnificativă a trecerilor frontierei feroviare între Polonia și Belarus, nu numai din cauza sancțiunilor în sine, ci și din cauza preocupărilor clienților. Verificările detaliate efectuate de Serviciul Vamal și Fiscal prelungesc timpul de vămuire și duc adesea la returnarea mărfurilor către partea belarusă, deoarece nu este posibil să se stabilească dacă mărfurile fac obiectul unor sancțiuni. Începând cu 12 septembrie 2025, Polonia a introdus o interdicție totală temporară de trecere a frontierei polono-belaruse până la o nouă notificare, din cauza exercițiilor militare agresive efectuate de Rusia și Belarus. Închiderea frontierei polono-belaruse a însemnat că serviciile de transport feroviar de marfă pe direcția est-vest (inclusiv Noul Drum al Mătășii) nu au putut fi efectuate. Din 2022, sancțiunile introduse au redus treptat volumul transportului feroviar de marfă din/către Rusia și Belarus către Polonia. Companiile de transport au pierdut o parte din veniturile obținute din taxele de transport, operațiunile de expediere și transbordare a mărfurilor, precum și din capacitatea neutilizată a terminalelor de transbordare la frontieră.

Din perspectiva nevoilor de infrastructură din regiunile de frontieră estică, Polonia consideră a fi urgente electrificarea unor linii de cale ferată existente; construcția infrastructurii de transbordare pe cale ferată de la aeroportul Rzeszów-Jasionka; construirea unor noi legături feroviare; creșterea parametrilor liniilor de cale ferată existente la standardul T-ENT; creșterea capacității punctelor de trecere a frontierei pe calea ferată cu Ucraina.⁷

⁷ Pentru detalii a se vedea https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/14749-Pact-for-the-eastern-border-regions/F32845251_en